

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 4.9.2019
COM(2019) 397 final

2019/0180 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se mění nařízení (EU) č. 1309/2013 o Evropském fondu pro přizpůsobení se
globalizaci (2014–2020)**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Cílem tohoto návrhu je umožnit Evropskému fondu pro přizpůsobení se globalizaci (dále jen „EFG“) poskytnout podporu pracovníkům propuštěným v důsledku možných hospodářských narušení způsobených vystoupením Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“) z Unie bez dohody o vystoupení.

Spojené království oznámilo dne 29. března 2017 svůj záměr vystoupit z Unie podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). Na žádost Spojeného království schválila Evropská rada (článek 50) dne 11. dubna 2019¹ další prodloužení² lhůty uvedené v čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU do 31. října 2019. Pokud Spojené království neratifikuje dohodu o vystoupení³ do 31. října 2019 nebo nepožádá o třetí prodloužení lhůty, které Evropská rada (článek 50) jednomyslně schválí, opustí Unii bez dohody a stane se od 1. listopadu 2019 třetí zemí. Takové vystoupení bez dohody bude mít pravděpodobně nepříznivé dopady na určitá odvětví a služby a povede k propouštění osob, které v těchto sektorech pracují.

Účelem EFG je podpora pracovníků, kteří byli propuštěni, a osob samostatně výdělečně činných, které přestaly vykonávat svou činnost, v důsledku významných změn ve struktuře světového obchodu způsobených globalizací nebo v důsledku celosvětové finanční a hospodářské krize.

Podle kritéria globalizace se oblast působnosti EFG vztahuje na propouštění v důsledku přesouvání pracovních míst do třetích zemí, závažné proměny obchodu Unie se zbožím nebo službami nebo rychlého poklesu podílu Unie na trhu v určitém odvětví. Předmětem tohoto návrhu je rozšíření oblasti působnosti EFG tak, aby se vztahoval i na pracovníky propuštěné v oblastech, odvětvích, na územích nebo trzích práce, které v důsledku vystoupení Spojeného království z Unie bez dohody utrpí závažné hospodářské problémy. Takové vystoupení bude představovat významnou změnu v obchodních vztazích EU a ve složení vnitřního trhu, a lze tudíž očekávat, že bude mít závažný dopad na strukturu obchodu, růst a zaměstnanost.

• Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky a ostatními politikami Unie

Tento návrh tvoří součást příprav Unie a jejího plánu alternativních opatření ke zmírnění nejzávažnějších narušení způsobených vystoupením Spojeného království z Unie bez dohody o vystoupení.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem je Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU), a zejména čl. 175 třetí pododstavec této smlouvy.

¹ Rozhodnutí Evropské rady (EU) 2019/584 (Úř. věst. L 101, 11.4.2019, s. 1).

² Evropská rada na žádost Spojeného království rozhodla o prvním prodloužení lhůty dne 22. března 2019 (rozhodnutí Evropské rady (EU) 2019/476, Úř. věst. L 80I, 22.3.2019, s. 1).

³ Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. C 144I, 25.4.2019, s. 1).

Ukáží-li se jako nezbytné specifické činnosti mimo strukturální fondy, aniž jsou dotčena opatření, o nichž bylo rozhodnuto v rámci jiných politik Unie, může podle čl. 175 třetího pododstavce SFEU takové činnosti přijmout Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem po konzultaci s Evropským hospodářským a sociálním výborem a Evropským výborem regionů.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Financování z rozpočtu Unie se zaměřuje na činnosti, jejichž cílů nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni samotných členských států a u nichž může zásah Unie přinést dodatečnou hodnotu v porovnání s opatřeními na úrovni členského státu. Uvolnění prostředků z EFG na financování opatření zaměřených na pomoc propuštěným pracovníkům při hledání nového zaměstnání dodržuje zásadu subsidiarity a vytváří evropskou přidanou hodnotu.

Pro programy zaměřené na vnitrostátní trh práce je běžnou praxí pomáhat propuštěným pracovníkům a cílem EFG není tyto programy nahradit. Případy neočekávané restrukturalizace se značným dopadem na trh práce však mohou být pro běžné vnitrostátní programy náročné. Proto vzhledem k rozsahu a účinkům případů neočekávané rozsáhlé restrukturalizace a s ohledem na skutečnost, že EFG je vyjádřením solidarity na úrovni členských států a mezi nimi, může být pomoc lépe poskytována na úrovni Unie. Díky podpoře z EFG bude solidarita Unie za výjimečných okolností dosažitelnější pro postižené pracovníky i pro občany Unie obecně.

Uvolnění prostředků z EFG vytváří dodatečnou hodnotu zvýšením celkového počtu služeb nabízených propuštěným pracovníkům, jakož i různorodosti nabízených služeb a jejich stupně intenzity. EFG rovněž umožňuje testovat inovativní nápady, určit osvědčené postupy a začlenit je do vnitrostátního balíčku podpůrných opatření. Opatření spolufinancovaná z EFG rovněž přispívají k obecnému zlepšení poskytování pomoci propuštěným pracovníkům.

- **Proporcionalita**

V souladu se zásadou proporcionality nepřesahují ustanovení tohoto návrhu rámec toho, co je nezbytné k dosažení jeho cílů. Administrativní zátěž Unie a vnitrostátních orgánů v souvislosti s žádostmi o podporu z EFG byla omezena na to, co je nezbytné, aby Komise vykonávala svoji odpovědnost za provádění rozpočtu Unie. Vzhledem k tomu, že finanční příspěvek je členskému státu vyplacen podle zásady sdíleného řízení, bude členský stát muset podat zprávu o tom, jak byl finanční příspěvek využit.

- **Volba nástroje**

Jelikož tento návrh mění nařízení (EU) č. 1309/2013, musí se jednat o nařízení.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Tento návrh se přijímá v rámci alternativních opatření ke zmírnění nejzávažnějších narušení způsobených vystoupením Spojeného království z Unie bez dohody o vystoupení. Evropská komise analyzovala rizika a dospěla k závěru, že tento návrh je nezbytný pro zajištění účinné reakce EFG, aby byla prokázána solidarita s pracovníky propuštěnými v důsledku vystoupení Spojeného království z Unie bez dohody o vystoupení.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Článek 12 nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013 ze dne 2. prosince 2013, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020, stanoví, že EFG nesmí překročit maximální roční částku 150 milionů EUR (v cenách roku 2011).

Tento návrh nemění maximální roční částku EFG.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Navrhovaná změna článku 2 stanoví, že vystoupení Spojeného království z Unie bez dohody o vystoupení spadá do oblasti působnosti EFG. Cílem je zajistit, že EFG bude moci účinně reagovat a poskytnout pomoc pracovníkům propuštěným v Unii v důsledku vystoupení Spojeného království bez dohody o vystoupení.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (EU) č. 1309/2013 o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci (2014–2020)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 175 třetí pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

po konzultaci s Evropským hospodářským a sociálním výborem,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1927/2006⁴ byl zřízen Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (dále jen „EFG“) na dobu trvání víceletého finančního rámce od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013. EFG byl zaveden, aby Unie mohla prokázat solidaritu s pracovníky, kteří byli propuštěni v důsledku významných změn ve struktuře světového obchodu způsobených globalizací.
- (2) Oblast působnosti EFG byla rozšířena v roce 2009 nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 546/2009⁵ v rámci Plánu evropské hospodářské obnovy tak, aby se vztahovala i na pracovníky, kteří byli propuštěni v přímém důsledku celosvětové finanční a hospodářské krize.
- (3) Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1309/2013⁶ byl zřízen EFG na dobu trvání víceletého finančního rámce od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020. Uvedené nařízení rovněž rozšířilo oblast působnosti EFG tak, aby bylo zahrnuto nejenom propouštění v důsledku významných změn ve struktuře světového obchodu způsobených globalizací a propouštění v důsledku závažných hospodářských narušení způsobených pokračující celosvětovou finanční a hospodářskou krizí, na které bylo zaměřeno nařízení (ES) č. 546/2009, ale rovněž propouštění v důsledku jakékoli nové celosvětové finanční a hospodářské krize. Nařízení Evropského parlamentu a Rady

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1927/2006 ze dne 20. prosince 2006 o zřízení Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci ([Úř. věst. L 406, 30.12.2006, s. 1](#)).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 546/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1927/2006 o zřízení Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci ([Úř. věst. L 167, 29.6.2009, s. 26](#)).

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1309/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci (2014–2020) a o zrušení nařízení (ES) č. 1927/2006 ([Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 855](#)).

(EU, Euratom) 2018/1046⁷ dále změnilo nařízení (EU) č. 1309/2013 s cílem zavést mimo jiné pravidla umožňující, aby se EFG výjimečně vztahoval na kolektivní žádosti týkající se malých a středních podniků nacházejících se v jednom regionu a působících v různých hospodářských odvětvích vymezených na úrovni NACE Revize 2⁸, pokud žádající členský stát prokáže, že malé a střední podniky jsou hlavním nebo jediným typem podniků v daném regionu.

- (4) Dne 29. března 2017 oznámilo Spojené království svůj záměr vystoupit z Unie na základě článku 50 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). Smlouvy se přestanou na Spojené království uplatňovat ode dne vstupu dohody o vystoupení v platnost, nebo nedojde-li k tomu, dva roky po uvedeném oznámení, nerozhodne-li Evropská rada jednomyslně po dohodě se Spojeným královstvím o prodloužení této lhůty.
- (5) Na žádost Spojeného království schválila Evropská rada⁹ dne 11. dubna 2019 další prodloužení¹⁰ lhůty uvedené v čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU do dne 31. října 2019. Pokud Spojené království neratifikuje dohodu o vystoupení¹¹ do 31. října 2019 nebo nepožádá o třetí prodloužení lhůty, které Evropská rada jednomyslně schválí, opustí Unii bez dohody a stane se od 1. listopadu 2019 třetí zemí. Takové vystoupení bez dohody bude mít pravděpodobně nepříznivé dopady na určitá odvětví a služby a povede k propouštění osob, které v těchto sektorech pracují.
- (6) Tímto nařízením o alternativních opatřeních by mělo být změněno nařízení (EU) č. 1309/2013 tak, aby stanovilo, že propouštění v důsledku vystoupení Spojeného království z Unie bez dohody o vystoupení spadá do oblasti působnosti EFG. Zajistí se tak, že EFG bude moci účinně reagovat a poskytnout pomoc pracovníkům propuštěným v oblastech, odvětvích, na územích nebo trzích práce, které v důsledku vystoupení Spojeného království z Unie bez dohody o vystoupení utrpí závažné hospodářské problémy.
- (7) Toto nařízení by mělo vstoupit v platnost co nejdříve v den následující po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie* a mělo by se použít ode dne následujícího po dni, kdy se Smlouvy přestanou na Spojené království uplatňovat. Nepoužije se však, pokud do uvedeného dne vstoupí v platnost dohoda o vystoupení uzavřená se Spojeným královstvím v souladu s čl. 50 odst. 2 Smlouvy o EU,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

V článku 2 nařízení (EU) č. 1309/2013 se písmeno a) nahrazuje tímto:

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 ([Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1](#)).

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace hospodářských činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech ([Úř. věst. L 393, 30.12.2006, s. 1](#)).

⁹ Rozhodnutí Evropské rady (EU) 2019/584 (Úř. věst. L 101, 11.4.2019, s. 1).

¹⁰ Evropská rada na žádost Spojeného království rozhodla o prvním prodloužení lhůty dne 22. března 2019 (rozhodnutí Evropské rady (EU) 2019/476, Úř. věst. L 80I, 22.3.2019, s. 1).

¹¹ Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. C 144I, 25.4.2019, s. 1).

„a) pracovníky, kteří byli propuštěni, a osoby samostatně výdělečně činné, které přestaly vykonávat svou činnost, v důsledku významných změn ve struktuře světového obchodu způsobených globalizací, jež se projevily zejména značným nárůstem dovozu do Unie, závažnou proměnou obchodu Unie se zbožím nebo službami, rychlým poklesem podílu Unie na trhu v daném odvětví, přemístěním činností do třetích zemí nebo v důsledku vystoupení Spojeného království z Unie bez dohody o vystoupení, za podmínky, že má toto propouštění pracovníků značný negativní dopad na místní, regionální nebo národní hospodářství;“.

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne následujícího po dni, kdy se podle čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii přestanou Smlouvy uplatňovat na Spojené království.

Toto nařízení se však nepoužije, pokud do dne následujícího po dni, kdy se Smlouvy přestanou uplatňovat na Spojené království, vstoupí v platnost dohoda o vystoupení uzavřená se Spojeným královstvím v souladu s čl. 50 odst. 2 Smlouvy o EU.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*